

Posudek vedoucího bakalářské práce
Josef Václav Sládek a jeho rodné město Zbiroh
Václav Švarc

Josef Václav Sládek se coby přední postava české literatury 19. století a proslulé generace ruchovců a lumírovců stal mnohokrát námětem pro odbornou práci, jak literárních historiků, tak historiků i regionálních badatelů – vznikly o něm desítky článků, několik knih, alespoň základní životopisné informace obsahují též předmluvy či doslovy jeho vydaných děl. Mohly by tak vzniknout pochybnosti, zda je možno o něm na úrovni bakalářské práce přinést vůbec něco nového. Václav Švarc přesvědčil, že to možné je.

Jeho dílo je monumentální už na první pohled. Za bezmála stostránkový rozsah by se nemusela stydět ani leckterá diplomová práce, o poznámkovém aparátu čítajícím 459 odkazů ani nemluvě. Jen obsah práce se v pečlivě vypracované struktuře s mnoha kapitolami a podkapitolami rozložil celkem na pěti (!) stranách. V úvodu autor objasňuje motivy své volby tématu, které jsou silně subjektivní – ze Zbirožska pochází a se Sládkovou postavou se potkává od dětství. Následně se zaměřil na rozbor literatury a dalších zdrojů, stejně jako na stručný popis metodologie zpracování zvoleného tématu. Jeho hlavními zdroji jsou dvě monografie, dva Sládkovy životopisy, starší z pera Ferdinanda Strejčka (1948), novější od Josefa Poláka, které vhodně doplňuje obecnější literaturou. Po úvodu již přichází na řadu Sládkův život, počínaje jeho narozením a vystižením atmosféry rodného města Zbiroha kolem poloviny 19. století. Švarc se věnuje jeho rodičům, dětství, studiu v Praze na gymnáziu a poté na univerzitě, navázání přátelských vztahů, na prvním místě s R. V. Kounicem a Jaromírem Čelakovským, jeho aktivitám ve spolcích. Sleduje jeho literární i milostné počátky a zapojení se do almanachu Ruch v roce 1868. Poté se ale Sládek rozhodl cestovat, takže ho autor provází až do Ameriky. Po návratu se básník živil jako redaktor Národních listů a díky zahraničním zkušenostem i jako profesor anglického jazyka, psal básně i fejetony, angažoval se kolem časopisu Lumír. Přišel však o svou první ženu, načež ocenil nová přátelství, zvláště s Vrchlickým a Zeyerem, posléze se podruhé oženil. V 80. letech 19. století nastal první vrchol jeho básnické tvorby, kterou Václav Švarc také podrobně sleduje. Ale to platí i pro Sládkovu pozdní tvorbu až po jeho skon v roce 1912. Potud kompilace dostupné literatury.

V závěrečné části se autor zaměřuje na Sládkův druhý život, což je vlastně gros celé jeho bakalářské práce. Málokdo dnes ví, že byl tento známý český básník také vynikajícím a nadšeným fotografem, který mnoha snímky zachytil i Zbirožsko konce 19. století. Poté již přichází na řadu Zbiroh se svými místy, která na Sládku upomínají – muzeum, rodný dům s pamětní deskou, vila, kde žil a kde je další pamětní deska, pamětní síň, škola nesoucí jeho jméno, busta... Autor se ale nespokojil jen s výčtem regionálních památek, po nich zamířil do Prahy a popisuje další sládkovské památky (pamětní desky, a zvláště básníkův hrob), cestu po Čechách ukončuje ve Vysoké u Příbramě, kde Sládek rád pobýval. Vše je zakončeno pohledem na ohlas Sládkovy tvorby v umění, v první řadě na jeho díla, která byla zhudebněna.

Přílohy tvoří (kromě anglického resumé) precizně zpracovaná bibliografie, které snad není co vytknout, a pečlivě vybrané snímky, ať již historické (včetně reprodukcí snímků Sládkových) nebo současné.

Pochvalu zaslouží rovněž jazykové zvládnutí textu, čímž nemyslím jen korektní gramatiku a minimum překlepů, ale i zdařilou stylistiku, díky níž je Švarcovo dílo navzdory své délce též čtenářsky atraktivní.

Bakalářskou práci velmi rád doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n á**.